

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 328/2025-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **obce Ladomirová**, Ladomirová 33, zastúpenej K U B | A K s. r. o., Werferova 1, Košice, proti postupu Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 21Cb/107/2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 10. júna 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru postupom okresného súdu v konaní označenom v záhlaví tohto uznesenia. Zároveň navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní, priznal sťažovateľke finančné zadosťučinenie vo výške 500 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že žalobca sa v napadnutom konaní proti sťažovateľke domáha zaplatenia sumy 372 908,95 eur s príslušenstvom. Vo veci sa 16. mája 2024 uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 13. jún 2024 na účely vyhlásenia rozhodnutia. Okresný súd 13. júna 2024 vyhlásil rozsudok.

II.

Argumentácia sťažovateľky

3. Sťažovateľka namieta, že vo veci sa plynulo nekoná, čím je porušované jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené čl. 48 ods. 2 ústavy. Právo strán sporu

na konanie bez zbytočných priet'ahov je prítomné v celom priebehu konania od začatia až po jeho právoplatné skončenie. Súčasťou tohto práva je aj písomné vyhotovenie rozsudku a jeho expedovanie adresátom v zákonom stanovenej lehote. Skutočnosť, že vyhlásený rozsudok nebol ku dňu podania ústavnej s'ťažnosti doručený s'ťažovateľke, je v priamom rozpore so zásadou právnej istoty, práva na spravodlivý súdny proces bez zbytočných priet'ahov, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote.

4. S'ťažovateľka vyzvala 15. januára 2025 okresný súd na zaslanie rozsudku. Napriek tejto výzve jej rozsudok ani žiadne vyjadrenie zo strany súdu neboli doručené. S'ťažovateľka podala 11. marca 2025 s'ťažnosť predsedovi okresného súdu na priet'ahy, keďže nesúhlasí s vyhláseným rozsudkom a vzhľadom na jeho nedoručenie sa nevie proti nemu brániť podaním odvolania. Predseda okresného súdu s'ťažovateľke 25. apríla 2025 oznámil, že nie je možné dodržať lehotu 30 dní na vybavenie s'ťažnosti, a to z dôvodu nemožnosti zabezpečenia podkladov na jej riadne vybavenie. Po odstránení tejto prekážky obratom dostane odpoveď.

5. Do podania ústavnej s'ťažnosti nebola s'ťažnosť predsedom okresného súdu vybavená a s'ťažovateľke nebol ani doručený vyhlásený rozsudok.

6. Priznanie finančného zadosťučinenia vníma s'ťažovateľka ako aspoň čiastočnú satisfakciu za ujmu, ktorá jej vznikla v dôsledku toho, že konanie okresného súdu je neprimerane dlhé, čo je v priamom rozpore so zásadou právnej istoty, práva na spravodlivý súdny proces bez zbytočných priet'ahov.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej s'ťažnosti

7. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97), a preto ich ústavný súd posudzuje spoločne (m. m. IV. ÚS 147/08, I. ÚS 502/2019).

8. O zjavnej neopodstatnenosti s'ťažnosti (návrhu) pritom možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil s'ťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú s'ťažnosť preto možno považovať tú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 453/2011).

9. Z obsahu ústavnej s'ťažnosti vyplýva, že s'ťažovateľka na základe vlastných tvrdení o existencii zbytočných priet'ahov v napadnutom konaní namieta porušenie práva na spravodlivé súdne konanie. Ústavný súd primárne poznamenáva, že v systematike ústavy sú primeraná celková dĺžka, rýchlosť a plynulosť súdneho konania obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a nie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. K vysloveniu porušenia základného práva na súdnu ochranu z týchto dôvodov však napriek tomu môže dôjsť v prípade, ak namietané zbytočné priet'ahy (spôsobené neodôvodnenou nečinnosťou

alebo neefektívnou a nesústredenou činnosťou), ako aj celková doterajšia dĺžka preskúvaného súdneho konania signalizujú, že v postupe súdu došlo k pochybeniam takej intenzity, že s ohľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti posudzovanej veci (najmä predmetu konania, teda toho, čo je pre sťažovateľa v stávke) možno uvažovať o odmietnutí spravodlivosti (pozri m. m. IV. ÚS 242/07 – *a contrario*).

10. *Ipsa facto* základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže byť porušené v dôsledku existencie zbytočných prietáhov v konaní orgánu verejnej moci len za kumulatívneho splnenia toho, že (i) v rozporovanom konaní ústavný súd zistí a vo svojom rozhodnutí vysloví porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a (ii) intenzita zbytočných prietáhov vo svojej podstate znamená úplne zmarenie možnosti poskytnúť efektívnu a účinnú ochranu tým právam účastníka konania, ktorých ochrany sa domáha (III. ÚS 49/04, III. ÚS 348/05, I. ÚS 271/2021), čo sa prednostne predpokladá v niekoľkoročnom, spravidla desiatky rokov trvajúcom konaní.

11. Reflektujúc formuláciu petitu ústavnej sťažnosti, je nutné zdôrazniť, že sťažovateľka sa nedomáha poskytnutia ústavnoprávnej ochrany svojmu základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, resp. právu na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote, ale ústavnému súdu navrhuje rezultovať porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie. Formulácia petitu ústavnej sťažnosti preto bráni ústavnému súdu preskúmať prípadnú existenciu zbytočných prietáhov v napadnutom konaní, a to vrátane eventuálneho zásahu do práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

12. V nadväznosti na uvedené ústavný súd pripomína, že jeho úlohou nie je „*triafat*“ do nešpecifikovaných požiadaviek sťažovateľky, pričom postačujúce nie je odôvodnenie namietaného porušenia práv iba odvolaním sa na relevantnú právnu úpravu a judikatúru súdnych autorít (II. ÚS 153/2017). Konanie podľa čl. 127 ods. 1 ústavy sa už pri jeho začatí vyznačuje bezvýnimčným uplatňovaním dispozičnej zásady, a preto ústavný súd nie je oprávnený „*doplňat*“ vlastným hodnotením sťažnosti ako celku taký petit sťažnosti, resp. jej odôvodnenie, ktoré nespĺňajú požiadavky kladené na ich kvalitu zákonom č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [ďalej len „zákon o ústavnom súde“ (m. m. I. ÚS 357/2017, I. ÚS 521/2020)].

13. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd musí konštatovať, že vo veci sťažovateľky absentuje akákoľvek príčinná súvislosť medzi označeným základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a namietaným postupom okresného súdu v napadnutom konaní, a preto ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde túto časť ústavnej sťažnosti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

14. V súvislosti so sťažovateľkou namietaným porušením základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 2 ústavy ústavný súd poznamenáva, že toto sa *ratione materiae* vzťahuje špecificky na správne súdnictvo. V prípade sťažovateľky jednoznačne nejde o konanie a rozhodovanie všeobecných súdov v rámci správneho súdnictva, čo akúkoľvek možnosť vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy *prima facie* vylučuje.

15. Z uvedeného vyplýva, že medzi označeným článkom ústavy a postupom okresného súdu v napadnutom konaní absentuje príčinná súvislosť. Inými slovami, sťažovateľka v tejto časti

ústavnej sťažnosti namieta porušenie takého základného práva, ktoré vzhľadom na právnu povahu (predmet) napadnutého konania okresného súdu nemohlo byť okresným súdom akýmkoľvek spôsobom dotknuté, a preto je ústavná sťažnosť aj v tejto časti zjavne neopodstatnená.

16. Vo vzťahu k sťažovateľkou namietanému porušeniu čl. 13 dohovoru ústavnému súdu z odôvodnenia ústavnej sťažnosti nie je zrejmé, ako malo dôjsť k jeho porušeniu.

17. Napriek tomu ústavný súd upriamuje pozornosť sťažovateľky na svoju judikatúru, podľa ktorej z čl. 13 dohovoru vyplýva pre fyzické osoby a právnické osoby procesné právo akcesorickej povahy mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom v prípade porušenia ostatných ľudských práv chránených dohovorom (III. ÚS 38/05, II. ÚS 99/2011). Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva sa čl. 13 dohovoru vzťahuje iba na prípady, v ktorých sa jednotlivcovi podarí preukázať pravdepodobnosť tvrdenia, že sa stal obeťou porušenia práv garantovaných dohovorom (Boyle a Rice proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok z 27. 4. 1988, séria A, č. 131, ods. 52; m. m. IV. ÚS 163/07). V okolnostiach prípadu však ústavný súd k takýmto záverom nedospel, a preto aj túto časť ústavnej sťažnosti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

18. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júna 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu